

Gastdocentenbrochure

GA VOLUIT, GRIJP JE KANS

Beeld je in: je bent elf jaar en je moet kiezen wat je gaat doen in het middelbaar. Je weet het echt niet. Op school versta je de uitleg over een keuze niet en thuis weten ze ook niet wat de gevolgen zijn van een keuze. Je hebt schrik want je denkt dat je toch niet zal slagen in het middelbaar. Je verstopt je of je laat de keuze maken door iemand anders.

Kansarme jongeren worden onbewust uitgesloten. Ze krijgen niet de kans om een actieve rol op te nemen in de maatschappij.

Kansen krijgen en kansen grijpen.

Dat is waar TAJO voor gaat. We zetten in op ervaren leren en groeien. Ook jij kan hieraan actief meewerken als gastdocent.

3 redenen om gastdocent te worden bij TAJO

Je werkt vanuit je talent en passie

Als gastdocent kan je de jongeren in je passie meenemen en daardoor kan ook jijzelf groeien en ontwikkelen.

Je krijgt een goed gevoel

Je passie en expertise delen geeft voldoening en zelfvertrouwen. Pure kennisoverdracht is zeker niet het hoofddoel van TAJO. Het doel is om jongeren te inspireren en te motiveren tot nieuwsgierigheid om verder te kijken en méér te leren. We doen dit door kinderen te laten proeven van een wereld die ze niet kennen via ervaringen (zelf doen!) en ontmoetingen (2-richtingverkeer.)

Je werkt mee aan een mooiere wereld

Je maakt écht het verschil in het leven van kansarme Gentse kinderen.

Beste gastdocent, jij bent fantastisch!

Jouw inzet en actieve deelname aan een zaterdag atelier is ontzettend waardevol voor TAJO. Zowel voor de medewerkers als de jongeren.

In deze brochure geven we je meer informatie over wat een gastdocent in onze organisatie kan betekenen. De filosofie van TAJO vind je gemakkelijk op onze website: www.tajo.be.

Bedankt voor je engagement.

We wensen je veel plezier en een zeer fijne ervaring. Het TAJO –team

Blijf op de hoogte van ons gastdocent- nieuws en de vacatures via de nieuwsbrief, op www.tajo.be/gastdocenten en uiteraard ook via persoonlijk contact.

TAJO in het kort

Je kan het TAJO team vinden in de gebouwen van de Zuiderpoort, Gaston Crommenlaan 4, te Ledeberg (Gent).

TAJO beoogt een vzw met zo'n tweetal medewerkers, een Raad van Bestuur, een 200-tal gastdocenten en een 20-tal vrijwilligers.

We starten in september 2019 met een eerste jaar in de wijk (nog te bepalen) in samenwerking met de scholen (nog te bepalen). Elke zaterdag van dat schooljaar ontvangen we zo'n 50 jongeren van het vijfde leerjaar. Alsook de gastdocenten die de ateliers begeleiden.

We werken rond een bepaald thema gedurende 3 zaterdagen. De derde of vierde zaterdag gaan we steeds op uitstap.

DIT MAG JE VAN TAJO VERWACHTEN

Je bent verzekerd voor burgerlijke aansprakelijkheid en ongevallen.

Je ontvangt geen financiële vergoeding maar krijgt wel een fantastische, verrijkende ervaring in de plaats. Indien je wenst (op verzoek) kan je een kilometervergoeding (€0,20/km) krijgen.

Maak je andere onkosten in functie van TAJO, dan betalen we die terug. Je spreekt op voorhand met je contactpersoon af welke onkosten je kunt indienen. Zorg voor een betalingsbewijs.

Eén keer per jaar organiseren we een diploma uitreiking voor de jongeren. Uiteraard ben je daar ook van harte welkom.

DIT VRAGEN WIJ VAN JOU

We rekenen echt wel op jou. Zonder jou valt de zaterdaglesdag in het water...

Kan je toch door onvoorziene omstandigheden niet komen, verwittig dan zo snel mogelijk je contactpersoon.

Als gastdocent van TAJO ben je een ambassadeur van onze organisatie. We verwachten dat je gelooft in onze visie én die ook uitdraagt.

JOUW ROL ALS GASTDOCENT

Samen een zaterdaglesdag voorbereiden

Aangezien je kenner bent van je vakdomein, betrekken wij je graag bij het inhoudelijk invullen van de TAJO-zaterdagen waarvan het thema gelinkt is aan je vakdomein. Daarom word je zodra we een les over je domein organiseren, uitgenodigd op een voorbereidende vergadering met de andere gastdocenten van de bewuste TAJO-zaterdag waaraan je deelneemt. Deze vergadering duurt maximaal 1,5 uur en vindt plaats op een moment via Doodle gekozen door de groep gastdocenten.

Tijdens deze vergadering legt een TAJO-coördinator eerst uit hoe TAJO's aanpak werkt. Vervolgens bespreken we het inhoudelijke lesprogramma over je domein. De TAJO-coördinator die je begeleidt komt altijd met een voorstel zodat van daaruit het zaterdagprogramma vorm kan krijgen.

Structuur van zo'n TAJO-zaterdag

Een TAJO-dag is ingedeeld volgens een vaste structuur waarvan alleen onder bijzondere omstandigheden wordt afgeweken (bijvoorbeeld bij een excursie). Een vaste structuur wordt door de kinderen als prettig ervaren en maakt het mogelijk om veel te doen in relatief korte tijd.

De kinderen komen naar TAJO op zaterdag van 11.00u-14.30u. Er is anderhalf uur les voor de lunch en anderhalf uur na de lunch. Vanuit de ervaring bij TADA weten we dat: twee keer anderhalf uur les blijkt voldoende tijd te zijn om echt iets te kunnen doen en is tegelijkertijd ook ongeveer het maximum wat betreft het concentratievermogen van de leerlingen. Om 14.30u zijn de leerlingen eraan toe om naar buiten te gaan. Aansluitend bij de energie van de leerlingen wordt er dus ook 's morgens meer geleerd en 's middags meer toegepast. Er wordt zoveel mogelijk (samen)werkend geleerd. Concreet betekent dit:

- Dagopening
- Presentatie gevolgd door een korte opdracht (of alleen opdrachten in kleine groepjes)
- Pauze
- Ateliers waarin het thema wordt uitgediept of nog een andere wending krijgt (in kleine groepen van 4 maximaal 7 kinderen per groep).
- Dagafsluiting

De meeste TAJO-dagen maken onderdeel uit van een thema dat meerdere lesdagen beslaat. Deze thema's hebben een duidelijk leerdoel en de lessen waaruit zij zijn opgebouwd hebben een heldere samenhang. Hetzelfde geldt binnen een lesdag: de dag zelf heeft een duidelijk leerdoel en de lesonderdelen kennen een logische volgorde en samenhang.

Voorstelling bij aanvang van een zaterdag

Jezelf voorstellen

Elke TAJO-zaterdag begint met een introductie van alle gastdocenten. Op deze manier breken we het ijs tussen de kinderen en de gastdocenten, en kunnen de kinderen zich identificeren met alle volwassenen met wie ze kennis maken.

Je maakt direct een goede indruk als je jezelf voorstelt op een enthousiaste, eenvoudige en vraagstellende manier. Als je de kinderen vanaf minuut 1 triggert, hebt je ze de hele dag mee.

Let op: houdt je voorstelling kort. Bij een monoloog van meer dan drie minuten verliezen kinderen al snel hun aandacht. Hou er ook rekening mee dat de kinderen oprecht geïnteresseerd zijn in jou als persoon en niet alleen in jou als vakexpert waardoor persoonlijke vragen over je leeftijd of afkomst ook aan bod kunnen komen.

Mogelijke vragen die je kunnen inspireren:

Wie bent je? Wat wilde je worden toen jij jong was en waarom? Hoe was jij als kind op tienjarige leeftijd? Wat vonden jouw ouders daarvan, van jouw plannen? Waar was jij als kind goed in? Wanneer wist jij dat jij XXX wilde worden? Bent je blij met jouw keuze/beroep? Wat is jouw beroep? Hoe ziet jouw werkdag eruit? Wat vind jij het leukste aan jouw beroep? Wat is er moeilijk aan jouw beroep? Wat is het vreemdste dat je ooit heeft meegemaakt in jouw beroep? Wat is de beste/slechtste herinnering uit je loopbaan? Waarom zou je het nu anders of op dezelfde manier aanpakken?

Je vakdomein voor te stellen

Vaak introduceren we een beroep/domein met een klassikale presentatie. Hierin heb je een belangrijke taak als vakexpert.

Enkele tips:

Stel veel vragen en stimuleer kinderen om ook vragen aan jou te stellen. Hun vragen en antwoorden geven je inzicht in hun belevingswereld en interesses, zodat je je verhaal daarop kunt aanpassen met voorbeelden, metaforen of anekdotes. Vragen die later in jouw verhaal aan bod komen, kan je in de wacht zetten: "Doe de vingers maar naar beneden, ik maak eerst mijn verhaal af en kom dan terug bij je vraag".

Zie ook het onderdeel "communicatietips".

Ateliers begeleiden op zaterdag

Het onderdeel van een TAJO-dag waar je een zeer belangrijke rol speelt, zijn de TAJO-ateliers. De kinderen komen in kleine groepjes bij je langs en werken vervolgens een tijdje interactief met je samen.

Enkele tips:

Stel jezelf (nogmaals) kort voor aan de leerlingen. Vertel hoe je iets zelf vroeger vond; leerlingen zijn daar vaak heel nieuwsgierig naar! Dit verlaagt de drempel tussen jou en de kinderen waardoor zij actiever zullen deelnemen.

Vertel heel kort, enthousiast en gestructureerd wat de kinderen tijdens jouw atelier zullen leren opdat ze weten wat hen te wachten staat. Steek echter geen lange monoloog als introductie op jouw atelier af.

Wees de moderator: stimuleer de kinderen om zelf na te denken of hun handen uit de mouwen te steken. Eenrichtingsverkeer werkt niet. Stimuleer de kinderen om hun mening te formuleren en deze te onderbouwen met argumenten. Coach de kinderen om het tijdens een debat te hebben over het 'waarom' en de maatschappelijke relevantie van hun argumenten. Daag de kinderen uit door vragen te stellen die hen doen nadenken ("wat als...?", "wat zou er gebeuren als...", "wat denken jullie hiervan...", ...)

Structuur geven helpt altijd. Geef de leerlingen duidelijke opdrachten (met een tijdsaanduiding). Verdeel taken onder de leerlingen: jij schrijft, jij leest voor, jij vertelt het aan de klas, enz. Probeer op die manier alle leerlingen ergens verantwoordelijk voor te maken. Geef een druk, dominant, aanwezig kind één duidelijke taak. Daardoor zal hij/zij beter meedoen met uw atelier.

Noem leerlingen opnieuw bij naam als je hen aanspreekt.

Leerlingen die vragen blijven stellen terwijl de meeste andere leerlingen het al hebben begrepen, kan je koppelen aan een leerling die goed (en geduldig) kan uitleggen, zodat de rest van het groepje kan doorwerken.

Stille leerlingen vragen net zo goed om aandacht en hulp. Probeer niet alleen aandacht te schenken aan extraverte aandachtvragers. Leer de leerlingen naar elkaar te luisteren. Kinderen gaan automatisch door elkaar en op elkaar reageren. Stimuleer ze om elkaar te laten uitspreken.

Moedig de leerlingen aan om alle opdrachten mee te doen. Kinderen veinzen soms ongeïnteresseerdheid als zij iets niet durven of denken dat ze iets niet kunnen. Vertrouwen en aanmoediging zijn daarom voor alle leerlingen belangrijk (niet alleen voor diegenen die al goed meedoen).

Bereidt je groepje tijdens jouw atelier ook een **presentatie** voor? Leer hen dan hoe ze het best voor een grote groep spreken (zoals luid en duidelijk spreken, gestructureerd een verhaal vertellen, actieve lichaamshouding aannemen). Laat hen de presentatie enkele keren oefenen tijdens uw atelier. Als er meerdere kandidaten zijn om te presenteren, dan duid je best pas op het einde van het atelier iemand aan. Dat kan degene zijn die het beste heeft meegeedaan of werk met een lotingssysteem. Als je voor het einde iemand aanduidt, bestaat het risico dat er onnodige discussie ontstaat die het atelier verstoort.

Gebruik humor en complimenteer waar je kan, beloon goed gedrag! Jouw compliment is van onschatbare waarde voor de kinderen en hun motivatie. Zet leerlingen die niet willen of kunnen samenwerken uit elkaar of ga er zelf tussen zitten. Zo stimuleer je iedereen om mee te doen met jouw atelier.

Verwijs geregeld naar de afspraken door **gewenst gedrag te benoemen**: complimenteer de leerlingen steeds wanneer zij zich goed gedragen of iets moois hebben gemaakt. Andere leerlingen zullen erdoor aangemoedigd worden om zich even goed te gedragen of even goed hun best te doen.

Spreek leerlingen ook aan op ongewenst gedrag zodra je het ziet. Ga daarbij niet in discussie: jij hebt de leiding in jouw groepje. Geef kinderen met onwenselijk gedrag een rol. Als dat niet werkt, laat ze dan maar even vervelend doen: negeer hun "aanstellerij" en tracht jouw aandacht te concentreren op de kinderen die wel meewerken. De TAJO-coördinatoren zullen je ondersteunen in het afkeuren van ongewenst gedrag. In principe nemen zij de lead ter zake.

De TAJO NORMEN

Groepssamenstelling

Soms is het verschil in afkomst tussen de jongeren groot. We letten erop dat iedereen de aandacht en ondersteuning krijgt die hij of zij nodig heeft.

Verbinding met de samenleving

Normen, leefregels en beleefdheids-regels gelden ook voor kansarme jongeren. Probeer te vermijden dat de jongeren zich belachelijk maken en spreek hen aan op hun verantwoordelijkheid.

Contact houden na het atelier/de uitstap

Soms bouw je al een band op met de jongere op een zaterdag of tijdens een uitstap. Misschien wil je wel contact houden achteraf.

Dat kan uiteraard. Toch raden we je af om zomaar je gsm-nummer of adres door te geven. Houd hier ook rekening mee als je mensen toevoegt op Facebook. Doe je dit toch, maak dan zeker duidelijke afspraken.

Respect

Spreek niet óver de jongere, maar mét de jongere. Bespreek gevoelige zaken niet waar anderen bij zitten. Als je even je ei kwijt moet bij een medebegeleider, doe het dan niet waar anderen bij zijn.

TAJO hecht er veel waarde aan dat de leerlingen nooit schelden of pesten. Ingeval dit zich voordoet, gelieve dit te melden aan de TAJO-coördinatoren. Op het moment zelf of later op de dag, tijdens de evaluatie van de dag.

Discretie

Je gaat discreet om met de informatie die je hebt ontvangen over de jongere.

Waarden

Iedereen heeft een eigen geschiedenis en een eigen moreel aanvoelen. Er kan al eens een spanningsveld ontstaan tussen je eigen waarden en die van een jongere. Als begeleider kun je jouw gewoontes, waarden en normen niet opdringen. Je kunt wel met de medebegeleiders spreken over waar je het moeilijk mee hebt. Probeer afspraken te maken waarbij iedereen zich goed voelt.

Je hebt een voorbeeldfunctie. Is er afgesproken dat niemand rookt tijdens de uitstappen, dan doe je dit ook niet. Komt er 's middags enkel water op tafel, dan drink je geen bier of cola.

Medicatie

De coördinator is verantwoordelijk voor het toedienen van medicatie. Als vrijwilligers mag je enkel medicatie geven wanneer de coördinator hier expliciet om vraagt en je dit ook zelf wil doen.

Communicatietips

Kan een deelnemer zich **moeilijker verstaanbaar** maken? Probeer aandachtig te luisteren, ook al moet je het vijf keer opnieuw vragen. Zo laat je iemand voelen dat je hem/haar wil begrijpen. Ook wie niet gemakkelijk praat, heeft vaak heel wat te vertellen.

Abstracte begrippen als hoeveelheid, grootte, afstand ... zijn soms moeilijk te begrijpen. Ook beeldspraak, metaforen of zegswijzen kunnen voor verwarring zorgen.

Spreek in een **eenvoudige taal** met korte zinnen. Wél met een volwassen intonatie. Niet alle leerlingen beheersen de taal even vlot. Als een leerling een woord niet, begrijpt, probeer het dan uit te leggen. Als dat niet lukt, kan een vertaling van het woord naar het Frans of Engels helpen.

Maak alles zo **concreet en praktisch** mogelijk. Wat je kunt zien, smaken, voelen, horen en ruiken, is veel gemakkelijker te begrijpen.

Controleer of de jongere je **begrepen** heeft. Soms knikken jongeren 'ja', ook als ze het niet begrepen hebben. Ook sociale wenselijkheid speelt al eens mee. Dan probeert een jongere in te schatten welk antwoord je wil horen omdat hij/zij jouw goedkeuring belangrijk vindt.

Bij de uitleg van een opdracht, is het belangrijk om **eerst die uitleg helemaal af te maken**, voor u de leerlingen vragen laat stellen. Zo behoudt u de structuur van uw uitleg en verliest u minder tijd. Blijkt het voor iemand moeilijk om **meervoudige opdrachten** tot een goed einde te brengen? Deel ze dan in verschillende stappen in. Geef ze één voor één aan de jongere.

Gebruik de 'vinger-opsteekregel': wie zijn vinger opsteekt, krijgt het woord en mag wat zeggen. Probeer deze regel consequent te hanteren, ook al zijn de leerlingen in hun enthousiasme snel geneigd antwoorden te roepen.

Houd oogcontact met de leerlingen en noem leerlingen steeds bij naam als je hen aanspreekt. Ze dragen een naamkaartje. Op die manier zijn de leerlingen meer betrokken bij uw verhaal.

Wees geduldig met verlegen kinderen als je hen een vraag stelt; ze hebben soms gewoon iets meer tijd nodig om op een antwoord te komen of het antwoord te formuleren. Je kunt ze ook een beetje op weg helpen door de vraag nét iets anders te verwoorden of een hint te geven.